

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Warszawa, 11 sierpnia 2020 r.

Pan Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do medialnych wypowiedzi Pana Ministra zapowiadających wydanie aktów prawnych regulujących formy realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych w roku szkolnym 2020/2021, samorzady Unii Metropolii Polskich, Związku Miast Polskich, Związku Powiatów Polskich i Związku Gmin Wiejskich RP, wykorzystując dotychczasowe doświadczenia, przygotowały listę postulatów, wnosząc o ich uwzględnienie w zapowiadanych regulacjach.

W trudnym czasie pandemii koniecznym jest opracowanie konkretnych, przejrzystych i jednoznacznych wytycznych oraz wdrożeniowych aktów prawnych. Pozwoli to samorządom, jako organom prowadzącym, przygotować się do zarządzania ewentualnymi kryzysami, a dyrektorom placówek, kadrze nauczycielskiej oraz uczniom i ich rodzicom/opiekunom stworzy minimum komfortu pracy. Szczegółowe wytyczne powinny trafić do interesariuszy procesu jak najszybciej, by zminimalizować niedogodności i stresy dla uczniów, zwłaszcza rozpoczynających naukę na różnych poziomach, a rodzicom i opiekunom umożliwić odpowiednie przygotowanie tzw. „logistyki dnia powszedniego”.

Poniżej przedstawiamy nasze propozycje, prosząc by stały się dla Ministerstwa Edukacji Narodowej przesłanką przy kształtowaniu rozwiązań prawnych, regulujących funkcjonowanie szkół i przedszkoli od 1 września 2020 r. prezentujemy poniżej.

I. Czytelne, maksymalnie doprecyzowane przepisy prawa dotyczące organizacji pracy placówek - zmniejszenie odpowiedzialności dyrektora placówki w zakresie podejmowania decyzji o sposobie organizacji, a zwłaszcza analizie sytuacji epidemicznej:

1. w opracowywanych przepisach konieczne jest zastosowanie słownictwa jednoznacznie wskazującego powinności ucznia, rodzica, pracowników szkoły i innych osób przebywających na terenie szkoły;
2. przepisy powinny jednoznacznie określać, kto i na jakich zasadach ma sprawować opiekę nad uczniem odizolowanym, oczekującym na przyjazd rodziców/opiekunów prawnych oraz sposób postępowania w przypadku, kiedy rodzice nie przyjadą po dziecko;
3. szczegółowe wytyczne powinny opisywać również zasady, jakie mają obowiązywać na basenach szkolnych i innych obiektach sportowych. Podobnie należy podejść do opracowania wytycznych opisujących takie części wspólne obiektów, jak biblioteka, stołówka, czytelnia. Problemem jest również budowa grup jednorodnych w kontekście zagrożenia epidemicznego w odniesieniu do placówek rozwijających talenty i zainteresowania, np. Pałac Młodzieży;
4. konieczne jest wyraźne określenie w przepisach rozporządzenia, czy osobom trzecim, w tym rodzicom, którzy nie zastosują się do zaleceń dezynfekcji dłoni lub założenia rękawiczek, zakrycia ust i nosa należy odmówić wstępu na teren szkoły;
5. w dalszym ciągu obowiązują wytyczne ograniczające liczbę uczniów/wychowanków w odniesieniu do metrażu pomieszczeń. Zasadne jest zniesienie licznika metrażowego obowiązującego zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 lipca dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad

- dziećmi w wieku do 3 lat wydanych na podstawie art. 8a ust. 5 pkt.2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. Konieczne jest doprecyzowanie liczby uczniów, którzy mogą przebywać jednocześnie w świetlicy szkolnej/ bibliotece/ na 1 m²;
6. w przypadku niesamorządowych placówek oświatowych zasadnym wydaje się włączenie w proces Kuratoriów Oświaty (lub Wojewodów), które powinny mieć możliwość podejmowania decyzji o sposobie organizacji zajęć przez organy prowadzące nie będące samorządami – ważne, aby prowadzony był nadzór nad sposobem zachowywania się podmiotów niesamorządowych, dla których gminy/powiaty są wyłącznie organami ewidencyjnymi;
  7. należy rozważyć zawieszenie prowadzenia zajęć dodatkowych z wyłączeniem zajęć dotyczących udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  8. należy rozważyć możliwość czasowych zmian w ramowym planie nauczania typu: ograniczenie liczby godzin przedmiotu, rezygnacja z realizacji niektórych lekcji oraz uwzględnienie możliwości realizowania nauczania indywidualnego zdalnie niezależnie od przyjętego w danym momencie wariantu funkcjonowania placówki - z założenia od 1 września nauczanie indywidualne realizowane zdalnie;
  9. obecna sytuacja uzasadnia zawieszenie niektórych przepisów odnoszących się do kwestii zatrudnienia nauczycieli. Ważne jest umożliwienie zmiany stanowiska pracy nauczyciela w ramach szkoły np. w razie potrzeby przeniesienie nauczycieli wf, techniki, muzyki, plastyki do opieki nad uczniami świetlicy – dot. przede wszystkim wariantu B;
  10. przepisy rozporządzenia powinny uwzględniać możliwości i uproszczenie procedury wprowadzania zmian do arkuszy organizacyjnych w zakresie przydziału godzin ponadwymiarowych (np. nauka na zmiany) i zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  11. należy doprecyzować czy w szkołach specjalnych oraz przedszkolach specjalnych, gdzie nie ma możliwości zastosowania się do utrzymania zalecanych odległości ze względu na potrzeby uczniów ze specjalnymi potrzebami dyrektor szkoły/przedszkola powinien wystąpić od razu z wnioskiem o zawieszenie zajęć bądź zastosowania formy kształcenia zdalnego. Uzasadnia to w naszej ocenie stworzenie odrębnych wytycznych i regulacji dla placówek specjalistycznych;
  12. w wytycznych MEN brakuje informacji czy mogą na terenie szkół funkcjonować podmioty zewnętrzne, tj.: prowadzący bufety w szkołach, uczniowie innych placówek w ramach turniejów czy konkursów, najemcy powierzchni szkolnych w celach komercyjnych czy wolontariusze i organizacje pozarządowe;
  13. istotne jest uwzględnienie przez MEN zwiększenia subwencji na bieżący rok szkolny (obecny budżetowy i kolejny budżetowy rok) ze względu na zwiększone koszty utrzymania szkół o, n.in.: zakup środków czystości i dezynfekcji, druk plakatów i instrukcji dotyczących zachowania bezpiecznych warunków i sposobu higieny, etaty obsługi realizującej czynności związane z utrzymaniem higienicznych warunków w szkołach, dodatkowe wyposażenie (inne niż źródła czy fontanny dystrybutory wody pitnej, dozowniki środków dezynfekujących, pojemniki na dodatkowe odpadki itp.), badania wody pitnej; podjęcie działań naprawczych przed zainstalowaniem urządzeń udostępniających wodę pitną, analizę stanu instalacji wodociągowej, zwiększone koszty dowozu uczniów niepełnosprawnych ze względu na zaostżenia w ramach przestrzeni środków transportu, konieczne szkolenia dla kadr burs i internatów oraz dla wychowanków z zasad zachowania bezpieczeństwa i wiele innych.

II. Procedury sanitarne – maksymalnie uszczegółowienie procedur działania, zachowywania się poszczególnych podmiotów sanitarnych, wyraźne określenie obowiązków stron i czasów reakcji; wzmocnienie struktur powiatowych służb sanitarnych w celu uniknięcia zatorów decyzyjnych i chaosu informacyjnego, np. oddzielne kanały kontaktu dla dyrektorów szkół czy organów prowadzących. Bardzo ważna będzie sprawność reakcji tych służb w sytuacji wykrycia ognisk zwłaszcza w dużych placówkach oświatowych:

14. w naszej ocenie, bazującej na ścisłej współpracy z dyrektorami placówek oświatowych, istotne jest uszczegółowienie zasad związanych z przechodzeniem na poszczególne warianty pracy szkoły i przedszkola. Zasadne jest oparcie decyzji dyrektora o opinię stacji SANEPID, ważne jednak, aby powyższa opinia zawierała nie tylko zgodę lub jej brak, ale również wskazanie okresu na jaki wspomniana opinia obowiązuje;

15. opinia SANEPID wiążąca w przypadku przejścia na hybrydowy tryb pracy i nauki powinna zawierać również najistotniejsze wskazówki do realizacji przez dyrektora jednostki oraz wyraźnie wskazywać na inne rygory sanitarne, które należy wdrożyć w placówce. W tym kontekście ważne jest również, aby SANEPID miał określone terminy na wydanie opinii, co jest kluczowe przy dalszych czynnościach podejmowanych przez Dyrektora szkoły. Należy odpowiedzieć na pytanie, jak dokumentować uzyskanie zgody organu i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego na zawieszenie zajęć bądź przejście na kształcenie zdalne udzielone za pośrednictwem maila, telefonu, aby przekazać informację o zawieszeniu czy formie zdalnej zajęć do KO;
16. istotne jest uszczegółowienie zadań pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania /higienistki szkolnej, zwłaszcza w zakresie konieczności identyfikowania objawów sugerujących infekcję dróg oddechowych. Konieczne jest jednoznaczne określenie kto i na jakich zasadach dokonuje pomiaru – zasadne wydaje się powierzenie tego zadania pielęgniarce/innemu przeszkolonemu pracownikowi szkoły. Wytyczne sanitarne powinny określać dokładnie symptomy kwalifikujące do wdrożenia procedur, w tym poziom temperatury, od którego ktoś kwalifikuje się do objęcia procedurą;
17. w naszej ocenie zasadne jest zwolnienie dyrektorów szkoły z obowiązku ustalania i upowszechniania zasad korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej oraz godzin jego pracy. To zadanie należy przypisać pielęgniarce/higienistce szkolnej;
18. wyraźnie należy wskazać, kto i w jakim trybie informuje dyrektora placówki oświatowej, w szczególności szkoły z internatem, o objęciu rodziny wychowanka kwarantanną lub izolacją w warunkach domowych.

III. Wsparcie rodzica / opiekuna - wznowienie możliwości ubiegania się o świadczenia opiekuńcze dla rodziców/opiekunów, chociaż w sytuacji konieczności zawieszenia zajęć lub wprowadzenia zdalnego nauczania z powodu wykrycia ogniska chorobowego w konkretnej placówce:

19. w opinii przedstawicieli samorządowych organizacji branżowych należy powrócić do przyznawania zasiłku dla rodziców w przypadku podjęcia decyzji o zawieszeniu działalności szkoły/oddziału lub przejściu na tryb pracy zdalnej, która zwłaszcza w odniesieniu do dzieci najmłodszych będzie wymagała opieki rodzica w domu;
20. czytelne komunikaty służb sanitarnych dla mieszkańców dotyczące lokalnej sytuacji pandemicznej w trybie bieżącym z uwzględnieniem zaleceń dla mieszkańców.

Samorzady są w pełni świadome, że przed społeczeństwem rysują się różne nieprzewidywalne scenariusze pandemiczne i nie ma możliwości uwzględnienia już dzisiaj wszystkich opcji i procedur w obowiązującym, czy wdrażanym prawie. Dlatego deklarujemy pełną współpracę w kwestii tworzenia każdego przepisu, które będą chroniły mieszkańców naszych wspólnot i pozwalały na uniknięcie sytuacji niebezpiecznych epidemicznie. Oddajemy do dyspozycji MEN naszych urzędników, którzy na bieżąco monitorują sytuację w podległych placówkach, zbierają głosy mieszkańców i pracowników oświaty.

Liczymy na otwartość Pana Ministra w zakresie wprowadzania każdego ewentualnych dodatkowych zmian w przepisach na bazie zgłaszanych oddolnie głosów. Nasi eksperci są gotowi do przeprowadzania (w każdej formie) konsultacji projektowanych przez resort edukacji rozwiązań prawnych, w zakresie funkcjonowania szkół i przedszkoli w nowym roku szkolnym 2020/2021.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich

Tadeusz Truskolaski

Prezes Zarządu
Związku Miast Polskich

Zygmunt Frankiewicz

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

Krzysztof Iwaniuk